Henna Virkkunen
Euroopan parlamentin jäsen
Euroopan Parlamentti
ASP 09E165, Rue Wiertz 60
B-1047 Brussels

Lausunto

27.2.2024

Liikenne- ja viestintävaliokunta

E 58/2023 vp Valtioneuvoston selvitys: Suomen avaintavoitteet EU-vaalikaudelle 2024-2029

Kiitän liikenne- ja viestintävaliokuntaa mahdollisuudesta antaa lausunto valtioneuvoston selvityksestä eduskunnalle koskien Suomen avaintavoitteita EU-vaalikaudelle 2024-2029.

Pidän Suomen tavoitteita EU:n strategiseen agendaan ja tulevan komission ohjelmaan vaikuttamiseksi hyvinä ja oikein valittuna. Puhtaan siirtymän vauhdittamiseksi tärkeintä EU-tason päätöksenteossa on varmistaa toimien sosiaalinen ja taloudellinen kestävyys sekä teknologianeutraali lähestymistapa. Komission 6.2.2024 julkaisema tiedonanto vuoden 2040 ilmastotavoitteeksi antaa tästä jo positiivisia viitteitä.

Kuluneella EU-vaalikaudella on Green Deal -ohjelman puitteissa säädetty ennätysmäärä ilmasto-, energia-, liikenne- ja ympäristölainsäädäntöä, jossa ei aina ole kyetty huomioimaan riittävästi eri aloitteiden ristikkäisiä ja päällekkäisiä vaikutuksia.

Esimerkiksi kuorma-autoihin liittyvää sääntelyä on tehty useammassa lainsäädännössä, kuten Euro 7 -asetuksessa maantieajoneuvojen päästörajoista, mitta- ja massadirektiivissä maantien tavaraliikenteen kaluston sallitusta koosta ja painoista, sekä asetuksessa uusien raskaiden ajoneuvojen hiilidioksidipäästönormien tiukentamiseksi. Esitysten vaatimukset eivät aina ole olleet linjassa keskenään, vaan esimerkiksi komission esitys raskaiden ajoneuvojen hiilidioksidipäästönormeiksi kannusti siirtymää kevyempiin ajoneuvoihin, kun taas mitta- ja massadirektiivillä tuetaan siirtymistä päästöttömiin raskaisiin ajoneuvoihin taloudellisten kannustimien avulla.

Monilla näistä lainsäädännöistä on merkittäviä vaikutuksia liikennesektoriin. Tästä huolimatta niiden sosiaalisen ja taloudellisen puolen kokonaisvaikutusten arviointi on jäänyt puutteelliseksi.

Tulevalla vaalikaudella on edistettävä paremman sääntelyn agendan mukaisia toimia tehostaa vaikutusten arviointia, yksinkertaistaa lainsäädäntöä, vähentää yrityksille aiheutuvia hallinnollisia kustannuksia sekä kehittää kuulemismenettelyjä.

Kasvun näkökulmasta investointeja liikenteen infrastruktuuriin tarvitaan. Infrastruktuurin toimivuus on liikenteen toimivuuden lisäksi erittäin tärkeää myös huoltovarmuuden ja logistiikkaketjujen varmistamiseksi. Tässä yhteydessä myös Suomen asema turvallisuuspoliittisessa kontekstissa on huomioitava: Suomesta tulee kaikissa olosuhteissa varmistaa toimivat logistiset yhteydet muualle Eurooppaan.

Suomen avaintavoitteiden edistämiseksi on tärkeää, että hallitusohjelman mukaisia EU-ennakkovaikuttamisen parantamistoimia viedään määrätietoisesti eteenpäin. Pienenä jäsenmaana Suomi voi saada tavoitteitaan läpi ainoastaan toimimalla ennakoivasti ja rakentavasti, tiiviissä yhteistyössä samanmielisten jäsenmaiden kanssa.